

Alli Molto RR. Signori PREFETTI
Delle XXV. Congregazioni Cherali della Diocesi
NICCOLO' CANONICO JORIO, PREFETTO
Della Congregazione Urbana.

Ella è pur troppo chiara, e distinta l'obbligazione, che la Repubblica tutta de' Letterati, e tutto il Clero professa al Reverendis. Gio: Chiericato, Prevosto del Titolo della SS. Trinità di Padova, per Dottrina chiarissimo, e per Costumi, il quale, colle tante sue sagre, ed eruditissime fatiche, date alla luce, non poco ornamento ha recato alla Posterità, e spezial giovamento a noi Ecclesiastici, che, bene spesso, nelle Congregazioni Cherali, ci serviamo delle sue scelte Dottrine, per la decisione, de' casi, che si propongono. A ciò riflettendo la Pietà gratissima dell' Eminentiss. nostro Arcivescovo, pervenutagli tantosto la notizia della preziosa Morte di un' Ecclesiastico sì esemplare, e sì dotto, nuovo fregio dell' Età nostra, dell' Università sì celebre Padovana, e di tutto l'Ordine Chericale; che secondo la qualità del Carattere, ha sì bene impiegati i suoi talenti a pubblico beneficio; non ha voluto indugiar punto a parteciparla a tutto il suo Clero Urbano, esortando tutti ad averne speziale la rimembranza appresso il Sig. Iddio, e celebrando nel di appunto primo del corrente, la solenne Agenda in suffragio della sua Anima, coll' assistenza di tutto il Clero medesimo, sì Scolare, come Regolare. Nè contento di ciò, mi ha comandato, che rendessi altresì consapevoli di una sì deplorabile perdita i Signori Prefetti delle XXV. Congregazioni Cherali della sua Arcidiocesi, acciocchè per mezzo di essi, notificata a tutto il Clero Foraneo, siccome tutti godono, quei che vogliono, il giovamento delle fatiche degnissime, lasciateci dal defunto Prevosto, così tutti di buona voglia s'inducano a recare all' Anima del medesimo, que' maggiori Suffragi, che la carità, e gratitudine speziale farà lor consigliare. In adempimento dunque della mente piissima, e de' riveritissimi cenni di Sua Eminenza, leggerà V. S. la presente a tutto il Clero, nel primogiorno della sua Edomadale Adunanza, movendo tutti efficacemente a non trascurare un sì santo, e saltevol consiglio del proprio Pastore: la cui religiosa Pietà verso i Defunti, in ogni cuore, altresì dee risplendere, de' soggetti al suo Pastorale: perchè trasfuso veggasi a maggior gloria di Dio, e pro dell' anime, ne' Sacerdoti tutti inferiori di questa vasta Diocesi, lo Spirito infervorato del Primo: come già ne' settanta Seniori, eletti da Mosè, lo Spirito stesso del lor sì degno Elettore; cui chiaramente fu detto: *Auferam de Spiritu tuo, iradamque eis, ut portent reciam onus Populi.* Ed io resto intanto pregando il Sig. Iddio, che la conservi, e felicità, ed accelleri alla Pietà più sollecita di V. S., e di cotesso Venerabil Clero, tutta quella pienezza di retribuzione, di cui, con autorità infallibile, ci assicura, chi scrisse: *Benefac Justo, & invenies Retributionem magnam.*

Benevento questo dì 8. febbrajo 1718.

F. GIUSEPPE MARIA LANCISI

Al Sig. D. Antonio Cecchetti. Padova.

Molto Illustre, e Molto Rev. Sig. Sig. Pad. Colendis.

Quanto di vivo dolore m'ha recato la notizia del passaggio a miglior Vita del riveritissimo mio Monsignor Chiericato, altrettanto di debito parziale mi riconosco tenuto alla bontà grande di V. S. molto Rev., che sì benignamente si è degnata parteciparmela. E' certo, che io non posso sopravivere ingrato a quell' Anima grande, che è stata sempre meco non men cordiale, che generosa. Comun contento però ne' suoi Conoscenti, e Servi, è, il crederla piamente andata al suo Dio a ricever il premio delle sue rare Virtù, e delle sue dottissime Opere, sì fruttuose a Chiesa Santa. Prego salute prospera, e continuata a V. S. molto Rev., la quale potendo qui servire, riceverò ad onore ogni suo comando, col dimostrarvi quale ambisco d'essere

Di V. S. Molto Rev.

Roma 15. Gennaio 1717.

Umiliss. Devotiss. ed Obligatiss.
F. Giuseppe Maria Lancisi.

DONA

DONA DATA

Ecclesiæ, & Monasterio S. PETRI de Padua

A Reverendissimo Domino

JOANNE CLERICATO J. U. D.

Præposito Tituli Sanctissimæ Trinitatis,
Alumno ejusdem Monasterii

HIS CARMINIBUS COMPREHENSÆ.

Clavigeri ætherei fubeas venerabile Templum;
Munificæ noscas & pietatis opus.
Candelabra Argentea disposita per Aras;
Quadraginta vides, singula si numeres.
Arte Cruces almæ simili, pretioque resulgent:
Materia Argenteum: sunt Quatuor numero.
Quinque ex Argento suspensæ lampades ardent,
Soters cœlavit quas manus Artificis.
Inspice dispositis Convivia Sacra Tabellis:
Hic etiam Argenti splendor, & honor inest.
Vasa Rosas fundunt simulata, & Garophylla;
Ducta ex Argento cernito Tergemina.
Inserta hinc Tele varios imitantia Flores
Aurea Puniceæ stamina dant Casulam.
Serica prætexunt totum Peristromata Templum:
Nomen, quod tribuit clara Damascus, habent.
Non adeunda oculis Penetrata: fas modo castæ
Narrantem audire est interiora Domus.
Adjectæ antiquis procurrunr ordine Cellæ
Virginibus statio latior, & melior.
Dona Joannes hæc Clericatus contulit unus,
Sanctæ appellatus Præpositus Triadis.
Octo Ducatum superavit millia sumptus:
Sumptum omnem gratus, sed superavit Amor.

INDEX
ARGUMENTORUM
DE SACRAMENTIS
IN GENERE.

DECISIO I.
ARGUMENTUM.
Referuntur variae significationes hujus vocis Sacramenti. Item diversae definitiones, ac divisiones. Sacramenta constare Materia, Forma, ac intentione demonstratur. pag. 1

DECISIO II.
ARGUMENTUM.
Agitur de nullitate, & invaliditate Sacramentorum, quae laicus fingens se Sacerdotem administravit. Quot, & qualia peccata ipse commiserit? Et quibus poenis sit ipse plendus? Quid agere debeant illi, qui ab eodem Sacramenta susceperunt? 2

DECISIO III.
ARGUMENTUM.
Explicatur quid, & quod duplex sit Interdictum Ecclesiasticum? & quae Sacramenta, eo durante, possint ministrari? 3

DECISIO IV.
ARGUMENTUM.
Inquiritur, an fuerint Sacramenta in Lege Naturae, & Moisaica; & quae? Adam qua die, & hora fit creatus? ac quando lapsus sit in peccatum? 5

DECISIO V.
ARGUMENTUM.
Demonstratur, An Parochi debeant esse affidui in administratione Sacramentorum? Quando peccent ob desidiam? Et an tempore Pestis debeant ea propriis manibus ministrare? 6

DECISIO VI.
ARGUMENTUM.
Explicatur in hac Decisione, quae materia sit apta? quae inepta? & quae dubia in quocumque Sacramento? Et docetur, quomodo Materia, & Forma debeant simul coexistere? p. 7

DECISIO VII.
ARGUMENTUM.
Dilatatio quanta esse possit absolutionis in confessione? Nec non Unctionum intra se in Extrema Unctionis Sacramento? 10

DECISIO VIII.
ARGUMENTUM.
Breviter, sed clare docetur, variari posse formam Sacramentorum octo modis; & quae variatio obstat valori Sacramenti? Verba formae cordis, seu mente tantum prolata, non faciunt Sacramentum. 11

DECISIO IX.
ARGUMENTUM.
Referuntur nullitas Baptismi puero moribundo dati ob defectum Verborum formae. Quem puerum Ecclesiastica sepulturae non esse tradendum ostenditur. 12

DECISIO X.
ARGUMENTUM.
An interrumpere formam Sacramentorum, inserendo per medium ejus alia verba, vel anteposendo aliquod ex verbis ejusdem formae noceat validitati Sacramenti, declarat haec Decisio? Item an ly *Et* in forma Baptismi sit de ejus essentia. 13

Index Argumentorum de Sacramentis in genere.

DECISIO XI. ARGUMENTUM. DECISIO XVI. ARGUMENTUM.

Agitur de necessaria intentione Ministri in conficiendo Sacramento; & explicatur quæ, & qualis debeat esse dicta Intentio. Resolvuntur duo casus curiosi circa eandem Intentionem. pag. 14

DECISIO XII. ARGUMENTUM.

Ostenditur quis sit Minister ordinarius Sacramentorum? Disseritur, An Angeli boni possint ministrare Sacramenta? nec non Animæ Beatæ, ac ipsa Beatissima Virgo Mater Dei? Exempla plurima de iisdem. 16

DECISIO XIII. ARGUMENTUM.

Resolvuntur duo casus circa validitatem Sacramenti ob errorem Ministri, unius in sensu verborum, alterius in recta prolatione eorundem. 17

DECISIO XIV. ARGUMENTUM.

Inquiritur, an suscipiens Sacramentum debeat esse alius à Ministro? Et quæ intentio in suscipiente requiratur? Sacerdotes extra Missam, Diaconi, Laici, ac mulieres an possint sibi ministrare Eucharistiam? 17

DECISIO XV. ARGUMENTUM.

Edocet præsens Decisio, quando liceat petere Sacramenta à Ministris indignis; Et quando indignis petentibus ea possint à Sacerdote ministrari? 19

DECISIO XVI. ARGUMENTUM.

Sacramentalia Ecclesiæ exponuntur quoad eorum numerum, & quoad effectum, qui præcipuus est in delendis culpis venialibus. Sed utrum eas debeat ex opere operato, vel ex opere operantis discutitur; cum aliis dubiis Sacramentalia concernentibus. 26

DECISIO XVII. ARGUMENTUM.

Enucleantur duo casus famosi, de modo, & tempore, quibus recipiatur gratiam, tum qui communicat eum mortali ignorato, tum qui adultus baptizatur non dolens de actualibus peccatis. 23

DECISIO XVIII. ARGUMENTUM.

Character, qui est secundus effectus trium Sacramentorum, quid sit? & in qua Animæ potentia imprimatur? in præsentis Decisionis discutitur. Respectus debitus Characteri, ne quis peccet ministrando Sacramenta in mortali, vel ea suscipiendo cum venialibus. Ornatus Animæ Tertius effectus Sacramentorum remissivè explicatur. 25

DECISIO XIX. ARGUMENTUM.

Declarat hæc Decisio quot sint effectus Sacramentorum? & doctè explicat effectum primum cujuscumque sacramenti, scilicet Gratiam. 22

DECISIO XX. ARGUMENTUM.

Disseritur de Baptismo S. Joannis Baptiste? Quo anno natus, & ingressus desertum? Quid essent locustæ, & mel silvestre, quibus vesceretur? Quo anno coeperit prædicare? Et qui tunc principabantur in Judæa? tandem referuntur duodecim differentiæ inter Baptismum S. Joannis Baptiste, & nostrum. 30

Duo præcipui casus resolvuntur, An liceat recipere Eucharistiam à Sacerdote Concubinario illam publicè ministrante? Et an danda sit Concubinis se ad eam sumendam cum aliis ad Sacramentam presentantibus? pag. 21

DECISIO XVII. ARGUMENTUM.

Enucleantur duo casus famosi, de modo, & tempore, quibus recipiatur gratiam, tum qui communicat eum mortali ignorato, tum qui adultus baptizatur non dolens de actualibus peccatis. 23

DECISIO XVIII. ARGUMENTUM.

Character, qui est secundus effectus trium Sacramentorum, quid sit? & in qua Animæ potentia imprimatur? in præsentis Decisionis discutitur. Respectus debitus Characteri, ne quis peccet ministrando Sacramenta in mortali, vel ea suscipiendo cum venialibus. Ornatus Animæ Tertius effectus Sacramentorum remissivè explicatur. 25

DECISIO XIX. ARGUMENTUM.

Declarat hæc Decisio quot sint effectus Sacramentorum? & doctè explicat effectum primum cujuscumque sacramenti, scilicet Gratiam. 22

DECISIO XX. ARGUMENTUM.

Sacramentalia Ecclesiæ exponuntur quoad eorum numerum, & quoad effectum, qui præcipuus est in delendis culpis venialibus. Sed utrum eas debeat ex opere operato, vel ex opere operantis discutitur; cum aliis dubiis Sacramentalia concernentibus. 26

DECISIO XXI. ARGUMENTUM.

Disseritur de Baptismo S. Joannis Baptiste? Quo anno natus, & ingressus desertum? Quid essent locustæ, & mel silvestre, quibus vesceretur? Quo anno coeperit prædicare? Et qui tunc principabantur in Judæa? tandem referuntur duodecim differentiæ inter Baptismum S. Joannis Baptiste, & nostrum. 30

DECISIO XXII. ARGUMENTUM.

Disseritur de Baptismo S. Joannis Baptiste? Quo anno natus, & ingressus desertum? Quid essent locustæ, & mel silvestre, quibus vesceretur? Quo anno coeperit prædicare? Et qui tunc principabantur in Judæa? tandem referuntur duodecim differentiæ inter Baptismum S. Joannis Baptiste, & nostrum. 30

DECISIO XXIII. ARGUMENTUM.

Examinatur, & resolvitur, quanto tempore possit differri Baptismus tum infantium, tum adultorum? Eruditiones variæ de tempore baptizandi infantes, necnon variæ Synodales Constitutiones de eadem obligatione. 31

DECISIO XXIV. ARGUMENTUM.

Relatis octo speciebus Baptismi generaliter sumpti; tribus autem propriis Sacramenti Baptismi, & quarta Baptismi Campanarum; traduntur curiosæ, & utiles doctrinæ de Campanis, & earum sex officiis. 33

INDEX ARGUMENTORUM DE SACRAMENTO BAPTISMI.

DECISIO XXI. ARGUMENTUM.

Disseritur de Baptismo S. Joannis Baptiste? Quo anno natus, & ingressus desertum? Quid essent locustæ, & mel silvestre, quibus vesceretur? Quo anno coeperit prædicare? Et qui tunc principabantur in Judæa? tandem referuntur duodecim differentiæ inter Baptismum S. Joannis Baptiste, & nostrum. 30

DECISIO XXII. ARGUMENTUM.

Examinatur, & resolvitur, quanto tempore possit differri Baptismus tum infantium, tum adultorum? Eruditiones variæ de tempore baptizandi infantes, necnon variæ Synodales Constitutiones de eadem obligatione. 31

DECISIO XXIII. ARGUMENTUM.

Relatis octo speciebus Baptismi generaliter sumpti; tribus autem propriis Sacramenti Baptismi, & quarta Baptismi Campanarum; traduntur curiosæ, & utiles doctrinæ de Campanis, & earum sex officiis. 33

DECISIO XXIV. ARGUMENTUM.

Disseritur de Baptismo S. Joannis Baptiste? Quo anno natus, & ingressus desertum? Quid essent locustæ, & mel silvestre, quibus vesceretur? Quo anno coeperit prædicare? Et qui tunc principabantur in Judæa? tandem referuntur duodecim differentiæ inter Baptismum S. Joannis Baptiste, & nostrum. 30

DECISIO XXV. ARGUMENTUM.

Disseritur de Baptismo Fluminis, idest de eo, qui datur per Aquam, vel solemniter, vel privatè. Differentiæ inter utrumque modum. Deipara, S. Jo. Baptista, & Apostoli, à quo sint baptizati? & quando? Tripliciter dari potest Baptismus Aquæ, & cur immersio non sit in usu? pag. 35

DECISIO XXVI. ARGUMENTUM.

Declaratur Baptismus Flaminis; & de eo refertur, an sit necessarium Votum explicitum, vel sufficiat implicitum? Item utrum cum eo sufficiat Attritio, vel requiratur Contritio ad salvandam Animam? 37

DECISIO XXVII. ARGUMENTUM.

Exponitur Baptismus Sanguinis consistens in Martyrio. Quid, & quotuplex sit Martyrium declaratur; & quot ejus gradus? Conditiones septem necessariae ad verum Martyrium. Ejus sex effectus cum exemplis, ac variis eruditionibus sacris. 38

qui datur per Aquam, vel solemniter, vel privatè. Differentiæ inter utrumque modum. Deipara, S. Jo. Baptista, & Apostoli, à quo sint baptizati? & quando? Tripliciter dari potest Baptismus Aquæ, & cur immersio non sit in usu? pag. 35

DECISIO XXVI. ARGUMENTUM.

Declaratur Baptismus Flaminis; & de eo refertur, an sit necessarium Votum explicitum, vel sufficiat implicitum? Item utrum cum eo sufficiat Attritio, vel requiratur Contritio ad salvandam Animam? 37

DECISIO XXVII. ARGUMENTUM.

Exponitur Baptismus Sanguinis consistens in Martyrio. Quid, & quotuplex sit Martyrium declaratur; & quot ejus gradus? Conditiones septem necessariae ad verum Martyrium. Ejus sex effectus cum exemplis, ac variis eruditionibus sacris. 38

DECISIO XXVIII. ARGUMENTUM.

Ostenditur, quando Diaconus possit solemniter baptizare? necnon Parochus suspensus à Divinis? 41

DECISIO XXIX. ARGUMENTUM.

Quenam sit materia Baptismi declaratur in hac Decisione. Referuntur errores hereticorum circa ipsam materiam; & resolvuntur octo dubia à nemine ignoranda circa collationem Sacramenti Baptismi. 43

Index Argumentorum de Sacramento Baptismi.

DECISIO XXX.

ARGUMENTUM.

Formam Sacramenti Baptismi explicat hæc Decisio, referens errores hæreticorum circa illam, & docens quæ verba sint in ipsa forma de Præcepto tantum, & quæ de ejus essentia? Plures quæstiones scitu necessariz, ac curiosæ deciduntur attinentes ad ipsam formam. Baptizare extra Ecclesiam non licet, duobus casibus exceptis; nempe necessitatis, & Filiorum Principum. pag. 45

DECISIO XXXI.

ARGUMENTUM.

Disquiritur an duo Ministri esse possint in baptizando simul unicum infantem? Proponuntur, & resolvuntur duo casus satis curiosi, sed practici, de duplici Ministro in uno, ac eodem Baptismate. 46

DECISIO XXXII.

ARGUMENTUM.

Comprobatur necessitas Baptismi ad æternam salutem consequendam. Distinctio Necessitatis, ut alia dicatur simpliciter, seu medii; alia secundum Quid, seu Præcepti. Infantes an sine Baptismo possint salvari? Item an adulti? Errores hæreticorum circa necessitatem Baptismi? 47

DECISIO XXXIII.

ARGUMENTUM.

Recensentur effectus duodecim, quos producit in baptizatis Sacrum lavacrum Baptismi. Inter eosdem numeratur sanitas miraculosa à desperatis corporis infirmitatibus. Circa easdem varia exempla afferuntur. 48

DECISIO XXXIV.

ARGUMENTUM.

Disputatur, an liceat baptizare plures infantes unica vice, & actione? Prout etiam peccet mortaliter ille, qui baptizat existens in peccato mortali. 50

DECISIO XXXV.

ARGUMENTUM.

Ostenditur, Ministros ordinarios Baptismi esse Papam in toto orbe, Episcopum in sua Dicecesi, & Parochum in sua Parochia. At in casu necessitatis, quilibet potest baptizare, servata tamen prerogativa personarum hic notata. Utrum Angeli possint ministrare Baptismum? & an etiam Dæmones. 51

DECISIO XXXVI.

ARGUMENTUM.

In duobus sequentibus casibus duo queruntur, An quis possit baptizare seipsum? & an Patrinus non baptizatus contrahat cognationem spiritualem? Infidelis baptizans eam non contrahit. Sed utique carnalem, si coeat cum fidei. pag. 52

DECISIO XXXVII.

ARGUMENTUM.

An in Baptismo privato sit adhibendus Patrinus? & Patrinorum varia nomina, ac conditiones demonstrantur. Unus tantum, vel unus, & una solummodo admittendi. Si plures? peccant, ac contrahunt cognationem. De necessitate Patrini; & quando conjuges inter se ex hoc priventur jure petendi debiti? 53

DECISIO XXXVIII.

ARGUMENTUM.

Patrini quando sint obligati instruere filios suos spirituales in rebus fidei, & in Doctrina Christiana? Nec non quando teneantur eosdem in egestate positos alere? præfens Decisio demonstrat. 55

DECISIO XXXIX.

ARGUMENTUM.

Disquiritur an licitus sit Baptismus datus à Parocho per immersionem? Et an validus factus sub Stillicidio? In Casu necessitatis Baptismus est dandus cum Aqua benedicta. Hinc Aquæ benedictæ quatuor præcipui effectus recensentur. 56

DECISIO XL.

ARGUMENTUM.

Resolvitur famosa Quæstio, An contrahat cognationem spiritualem in Baptismo Procurator tenens nomine alterius infantem? An ille, qui misit ipsum Procuratorem? Item docetur, quinam prohibeantur esse Patrini in Baptismo. 58

DECISIO XLI.

ARGUMENTUM.

Discussio dubio, an madefactis aqua digitis factis sit tangere caput baptizandi? disputatur famosa Quæstio, an licita sit sectio ventris matris non valentis parturire? Et an ipsa Mater teneatur pati incisionem, ut fetus possit baptizari? 59

DE.

Index Argumentorum de Sacramento Baptismi.

DECISIO XLII.

ARGUMENTUM.

Quæstio famosa disputatur, An Infantes infidelium invitis Parentibus sint baptizandi? & fœdere distinctionis juridicæ resolvitur. pag. 61

DECISIO XLIII.

ARGUMENTUM.

Ad quem Parochum spectet baptizare filium natum ex accidenti extra Parochiam genitorum ejus? resolvitur hæc Decisio. Item quid agere debeat Sacerdos vocatus ad obfetricandum in necessitatis Casu? Et an baptizanda Catechumena phrenetica moribunda? 62

DECISIO XLIV.

ARGUMENTUM.

Agitur de nomine imponendo filiis, dum è Sacro Fonte levantur. Quænam essent Regulae antiquorum in imponendis nominibus filiis suis? Exempla Romanorum, Græcorum, ac Germanorum. Christianis vel imponenda nomina Sanctorum, vel quæ non sint Deorum inanum. Alia eruditiones multæ circa nominis impositionem. 63

DECISIO XLV.

ARGUMENTUM.

Explicantur Mytheria omnium, & singularum Cæremoniarum, quæ sunt statutz ab Ecclesia in administratione Sacramenti Baptismi. Item recensentur alia, dignæ scitu, quæ olim adhibebantur. 65

DECISIO XLVI.

ARGUMENTUM.

Quia frequenter scribunt Historici ex Mulieribus monstra nasci, quæ an baptizanda sint, multi dubitant? ideo in præfenti Decisione referuntur octo genera Monstrorum, de quibus in Summario, & docetur, quæ sint capacia Baptismi? 66

DECISIO XLVII.

ARGUMENTUM.

Declarantur alia plures species Monstrorum

in Summario nominatorum. Queritur an Diabolus possit mutare homines in bestias, & quot, ac quibus modis? Dissertitur de Nabuchodonosore transmutato in bestiam. Referuntur partus numerosi variarum Mulierum. pag. 70

DECISIO XLVIII.

ARGUMENTUM.

Sciscitantur causæ, ex quibus gignuntur Monstra, & docetur alias esse naturales, alias supra, alias infra naturam: Historiis, & exemplis eadem declarantur. 71

DECISIO XLIX.

ARGUMENTUM.

Disputatur famosa Quæstio, an dentur Dæmones Incubi, vel Succubi? & an hi possint generare Monstra vel cubando cum mulieribus, vel succumbendo cum Viris. 73

DECISIO L.

ARGUMENTUM.

Tria curiosa dubia resolvuntur: An Pater bellua, & Mater mulier simul generent? Et contra, An Vir Pater cum Matre bellua? Et an fera diversarum specierum simul coeuntes? Ulterius an defectus parentum transmittantur in filios? 74

DECISIO LI.

ARGUMENTUM.

Proponit præfens Decisio, quasi Monstra, diversarum Mulierum monstrosa exempla: at præcipue plurium, quæ Virtute, ac Sapientia coruscant; Et aliarum, quæ vitiosæ, vasaque fuerunt. Tandem dat decem Regulas observandas pro Baptismis monstrorum. 76

DECISIO LII.

ARGUMENTUM.

Discutitur curiosus casus, An mulier Hebræa gravida fugiens è stabulo Judæorum ob desiderium fidei Christianæ, & interempta à Judæo eam insequente, salva sit unâ cum prole, & tradenda Ecclesiasticæ Sepulturæ? Historiæ, & exempla de odio Judæorum in Christianos. 77

IN.

INDEX ARGUMENTORUM DE SACRAMENTO CONFIRMATIONIS.

DECISIO LIII.

ARGUMENTUM.

Referuntur diversa nomina, quibus nuncupatur Sacramentum Confirmationis. Traditur ejus existentia, institutio, & definitio. Notantur variae manuum impositiones, ac Unctiones Sacrae in Ecclesia. pag. 78.

DECISIO LIV.

ARGUMENTUM.

Tam de Sacramenti Confirmationis materia remota, quam de proxima plenè, ac doctè differit praesens Decisio: & circa utramque materiam plura Dubia, scitu unicuique Ecclesiastico necessaria, proponit, proutraque opinione examinat, & resolvit. 80

DECISIO LV.

ARGUMENTUM.

Traditur Forma Sacramenti Confirmationis. Inquiritur an illius Verba sint omnia essentialia ad validitatem Sacramenti? Et quomodo sustineri possit forma brevis, qua Graeci utuntur? 83

DECISIO LVI.

ARGUMENTUM.

Resolvit praesens Decisio, an valeat Confirmationis Sacramentum, si ungatur maxilla confirmandi, non autem Frons? Et quid si unctio fiat ab Episcopo non cum pollice, sed cum indice digito? vel pollice manus sinistrae? aut cum pennicillo? 84

DECISIO LVII.

ARGUMENTUM.

Agitur de Ministro Sacramenti Confirmationis, & docetur, quod ejus Minister ordinarius est Episcopus. Extraordinarius etiam simplex Sacerdos ex delegatione Papae. Tempus, locus, & habitus declarantur, quibus Episcopus debet hoc Sacramentum ministrare. pag. 85

DECISIO LVIII.

ARGUMENTUM.

Referuntur tres effectus Sacramenti Confirmationis: Character, Gratia, & Cognatio spiritualis; ad quos consequendos docetur requiri tres dispositiones in suscipiente: Baptismum, Intentionem, & Statum gratiae. 86

DECISIO LIX.

ARGUMENTUM.

Propositus pluribus generibus personarum, quae non possunt esse Patrini in Confirmatione; ostenditur ab his Patrinatus officium suscipientibus, si quis non sit baptizatus, vel non confirmatus, nullam contrahi spirituales cognitionem. 83

DECISIO LX.

ARGUMENTUM.

Examinatur, & deciditur famosa Controversia, si plures Patrini suscipiant eundem Confirmandum, an omnes contrahant spirituales cognitionem? Tandem demonstratur, an Sacramentum Confirmationis sit de necessitate salutis? 88

INDEX ARGUMENTORUM DE SACRAMENTO EXTREMÆ UNCTIONIS.

DECISIO LXI.

ARGUMENTUM.

Referuntur diversa nomina, quibus nuncupatur Sacramentum Extremæ Unctionis. De Octo Unctionibus Sacris, quae practicantur ab Ecclesia Catholica, ac de earum mystica significatione: Quod cadavera Sacerdotum à Graecis unguuntur Oleo Sancto, antequam sepeliantur. pag. 91

DECISIO LXII.

ARGUMENTUM.

Probatur Existentia Sacramenti Extremæ Unctionis, ejusque Institutio facta à Christo Domino. Adducuntur rationes, ac auctoritates pro hac veritate desumptae à Conciliis, à SS. Patribus, & à Traditione Ecclesiae. Confutantur Lutherani, ac Calvinistae hoc Sacramentum negantes; & eorum argumenta resolvuntur. Ostenditur triplicem esse Traditionem, Divinam, Apostolicam, & Ecclesiasticam. Compendiosa relatio nativitatis, vite, ac mortis Martini Lutheri. De origine, & causa Epistolae D. Jacobi Apostoli. 92

DECISIO LXIII.

ARGUMENTUM.

Disputatur Ubi, & Quando Sacramentum Extremæ Unctionis sit à Christo Domino institutum? Referuntur duae opiniones. Inquiritur, An Unctio, quam faciebant Apostoli Marc. 6. 13. fuerit solum miraculosa, an etiam Sacramentalis? rationes pro, & contra. Concluditur, hoc Sacramentum fuisse institutum à Christo post ejus Resurrectionem. Docetur, cur SS. Evangelistae de eo expressè non scriperint? 95

DECISIO LXIV.

ARGUMENTUM.

Traditur definitio Sacramenti Extremæ Un-

ctionis, cujus materia est Oleum olivarum ab Episcopo consecratum. Explicantur sex genera Oleorum, & ostenditur, aliud esse Oleum Nominale: aliud Naturale: aliud Artificiale: aliud Supernaturale: aliud Infernale: aliud Sacramentale. Circa omnia praedicta variae eruditiones habentur, praecipue de bonitate, & usu Olei naturalis; de obligatione solvendi Decimam de ipso. De Lucernis perpetuis Antiquorum. De Oleo, quo Reges Francorum inaugurantur. Et de aliis miraculosis multis. pag. 97

DECISIO LXV.

ARGUMENTUM.

Ostenditur, Materiam remotam Sacramenti Extremæ Unctionis esse Oleum olivarum benedictum ab Episcopo. Circa quam proponuntur, & elucidantur sex difficultates, videlicet: An praedicta Episcopalis benedictio sit de essentia Sacramenti, vel tantum de praecocepto Ecclesiae? An ea fieri possit à simplici Sacerdote? An confici alia die, quam Feria quinta Coenae Domini? An Oleo consecrato licitum sit addere aliud non consecratum? An Oleum Chrismatismatis possit adhiberi in Extrema Unctione? Et an Oleum vetus benedictum praeteritis annis? Eruditiones variae de Calvinii nequitia, de Ritibus Graecorum circa hoc Sacramentum. Responsa SS. Congregationum circa praedictum Oleum. 100

DECISIO LXVI.

ARGUMENTUM.

Explicatur Materia proxima Sacramenti Extremæ Unctionis? Et quot Unctiones de ejus essentia sint faciendae? Referuntur varii usus antiqui unguendi alias partes corporis praeter quinque sensus. Ritus Ecclesiae in Sacramentis immutari non debent. Extrema Unctio quomodo sit Sacramentum Unum, si ad quamcumque Unctionem sit repetitio formae? Unctiones ipsae an sint faciendae sub Signo Crucis de necessitate Sacramenti? vel

Index Argumentorum de Sacram. Extremæ Unct.

vel de Præcepto Ecclesiæ? Eruditiones plures de virtute Signi S. Crucis contra Diabolum. Rituale Romanum habet vim legis. pag. 104

DECISIO LXVII.

ARGUMENTUM.

Enucleantur aliæ tres difficultates circa materiam proximam Sacramenti Extremæ Unctionis. videlicet An, & Ubi sint ungenti infirmi carentes organo alicujus sensus, ut cæci, surdi, ac muti à natiuitate; vel non habentes brachia, aut manus? Item an in Unctionibus seruandus sit ordo præscriptus à Rituali Romano? Et an faciendæ sint Unctiones pollice Sacerdotis, vel etiam virgula oblonga saltem tempore Pestis? Eruditiones, & Historiæ de cæcis, & de non habentibus brachia, aut manus, sed facientibus operationes mirabiles. 108

DECISIO LXVIII.

ARGUMENTUM.

Traditur Forma hujus Sacramenti Extremæ Unctionis; & disputatur, an ad valorem Sacramenti debeat esse deprecatoria? vel sufficiat Indicativa, aut Imperativa? Argumenta pro utraque opinione, quarum tunc, quod debeat esse deprecatoria. Formæ Ambrosiana, Veneta, & aliæ hujusmodi peruetusæ esse videntur indicatiuæ, probatur eas fuisse deprecatorias. Quæ verba in forma Extremæ Unctionis sint de essentia Sacramenti? Curiosi casus de duobus Presbyteris ignorantibus verba Extremæ Unctionis; & absolutionis Sacramentalis. 111

DECISIO LXIX.

ARGUMENTUM.

Disputatur satis difficilis Quæstio, An Laici, saltem in casu necessitatis, possint ministrare infirmis Sacramentum Extremæ Unctionis? Proponuntur septem argumenta, cum exemplis ex vitis Sanctorum desumptis, quæ videntur favere opinioni affirmatiuæ; sed ea fortiter enervantur, & doctissimis eruditionibus resolvuntur. Concluditur, neminem inferiorem Episcopo, vel Sacerdote posse esse Ministrum hujus Sacramenti. 114

DECISIO LXX.

ARGUMENTUM.

Disputatur famosa Quæstio, an Extrema Unctio licite, & valide dari possit uni, & eidem infirmo à pluribus Sacerdotibus simul, & eodem tempore? Referuntur septem argu-

menta pro affirmatiua opinione, desumpta præcipue ex libro Sacramentorum S. Gregorii Papæ, & aliorum antiquorum Ritualium, nec non ex usu Ecclesiæ Græcæ. Ostenditur, licitam non esse prædictam administrationem in Ecclesia Latina, nisi in duobus casibus necessitatis. Et quo ad validitatem Sacramenti distinguuntur quatuor Casus: ac probatur prædictum librum S. Gregorii, & alios Codices antiquos, vel fuisse alteratos, vel esse intelligendos de simplici Unctione curatiua, quæ olim erat in usu; non autem de Sacramento Extremæ Unctionis. 117

DECISIO LXXI.

ARGUMENTUM.

Diseritur de propriis Ministris Sacramenti Extremæ Unctionis, videlicet de Episcopis erga omnes de eorum Dignitate. De prima Dignitate Ecclesiæ Cathedralis versus sum Episcopum. De Parochis erga suos Parochianos. Et de Regularibus tum Prælati respectu suorum subditorum, tum Deputatis ad Sacramenta ministranda degentibus in Monasterio; tum etiam de aliis Regularibus, qui vocati essent ab infirmis extra claustra. Disputatur celebris Quæstio, an Parochi tempore Pestis teneantur ungere infirmos Oleo Sancto cum propria vitæ periculo? Nec non quibus Laicis Regulares possint dare Extremam Unctionem virtute suorum Privilegiorum. 124

DECISIO LXXII.

ARGUMENTUM.

Demonstratur, quando simplices Sacerdotes licite possint ministrare Extremam Unctionem; & quod ad eam dandam prohibiti sunt Sacerdotes excommunicati publice denuntiati, & ab officio suspensi. Examinatur ardua Quæstio, An simplices Sacerdotes, absente Parocho, obligati sint sub mortali, cum periculo propriæ vitæ, inungere infirmum Oleo Sancto? Explicatur Præceptum Charitatis, & ordo seruandus in diligendo proximo, ac deciditur Quæstio affirmatiua cum conditionibus, de quibus in ea. Refertur opinio contraria Joannis Sancti, & P. Thomæ Tamburini, eorumque sinistra interpretatio doctrinæ S. Thomæ; circa obligationem dandi vitam corporalem pro salute spirituali nostri proximi. Ultimò traditur, an Medicus tempore Pestis obligatus sit mederi infirmis? 128

Index Argumentorum de Sacram. Extremæ Unct.

DECISIO LXXIII.

ARGUMENTUM.

Duo sunt cardines, super quibus voluit hæc Decisio: Causæ scilicet, ex quibus oritur Pestis; & remedia ad ipsam vel evitandam, vel fugandam. Causæ aliæ sunt naturales, aliæ supernaturales. Illæ, corruptio aeris, & contactus rerum peste infectarum. Hæ, hominum flagitia. Aer corrumpitur novem secundariis causis hic relatis. Contactus inficit irreparabiliter, ut ex adductis exemplis. Pestilentiam mitti à Deo ob peccata hominum probatur Scriptura Sacra, & Historiis. Remedia vel sunt humana tum ad medendum, tum ad præservandum à Peste, quorum plura notantur, præcipue in administrandis Sacramentis peste infectis; vel sunt remedia cœlestia, nempe intercessio Deiparæ, S. Sebastiani, S. Rochi, & aliorum Sanctorum, de quibus eruditiones variae, & jucundæ. Historia Templi Sanctæ Mariæ Salutis Venetiarum, & translationis Imaginis Deiparæ in Ecclesiam P. Carmelitarum Civitatis Paduæ. pag. 133

DECISIO LXXIV.

ARGUMENTUM.

Quatuor circumstantiæ seruandæ à Parocho, dum ministrat Extremam Unctionis Sacramentum: scilicet ut ipse sit in gratia, & censuris non irretitus. Sit indutus Cotta, & Stola. Recitet Orationes à Rituali Romano præscriptas ante, & post Unctiones infirmi, cui agonizantis assistere debet, donec expiret. In dando Oleo Sancto non sit nimis properus, nec nimis tardus. Circa prædicta omnia variae, ac utiles eruditiones, doctrinæ, Historiæ, atque Exempla. 139

DECISIO LXXV.

ARGUMENTUM.

Utrum Parochus moribundus, deficiente quocumque alio Presbytero, possit sibi ipsi ministrare Sacramentum Extremæ Unctionis? disputatur in hac Decisione. Tres rationes Dianæ pro negatiua opinione. At pro affirmatiua, quæ amplectitur, rationes decem ex Theologia, Jure Canonico, Scriptura Sacra, ac Medicina desumptæ. 145

DECISIO LXXVI.

ARGUMENTUM.

Firmatur, quod Oleum Sanctum non est ministrandum homini mortuo, sed tantum Viatori, ac viventi. Præmittitur definitio, ac divisio Mortis, nec non causa ejus intrinse-

ca, nempe extinctio caloris naturalis, & humidi radicalis. Si Adam non peccasset, homines non morerentur, quia edentes de fructu Ligni Vitæ positi à Deo in Paradiso terrestri, se semper sanos, ac felices servassent. Quæsitæ plura, ac curiosa de eodem Ligno Vitæ. Explicatio septem ætatum hominum. Rationes sex, ob quas Mortui sunt incapaces Extremæ Unctionis. Objecta duo, & eorum resolutio, quod olim mortui Oleo Sancto linirentur. pag. 150

DECISIO LXXVII.

ARGUMENTUM.

Quia homo Viator, ut sit capax Extremæ Unctionis, debet esse baptizatus, disputatur, An Catechumena incognita linita Oleo Sancto in articulo mortis, valide receperit illud Sacramentum? Hac occasione varia, atque curiosa dubia deciduntur: videlicet, quo tempore sit institutus Baptismus à Christo Domino? An Apostoli baptizati fuerint ante, vel post Dominicam Passionem? Cornelius Centurio, cur receperit Spiritum Sanctum visibiliter, antequam baptizaretur? Deipara, S. Petrus, & alii Apostoli à quo sint baptizati? An valide contrahant Matrimonium Catechumeni? Hi an possint excommunicari? In loco sacro sepeliri? Et accipere Indulgentias? 153

DECISIO LXXVIII.

ARGUMENTUM.

Discutitur pulchra Quæstio, An infantes, & pueri ante usum rationis valide recipiant Sacramentum Extremæ Unctionis? Argumenta tria pro opinione affirmatiua, quæ rejicitur; & redduntur rationes pro negatiua. An DEIPARA receperit Extremam Unctionem? Motiva, ac Doctores hinc inde. Usus rationis in pueris quo anno præsumendus ad effectum, eos ungenti Oleo Sancto? Morientibus eodem tempore Adulto, ac Puero septenni, cui prius sit ministranda Extrema Unctio. 158

DECISIO LXXIX.

ARGUMENTUM.

Quia Extrema Unctio ministranda est tantummodò infirmis gravi morbo, non autem levi laborantibus, proponuntur, ac resolvuntur objecta de S. Heduvige, de S. Malachia, & de Græcis, qui etiam sanos, aut levi dolore affitos Oleo Sancto inungunt. Ostenditur, Unctiones illas Græcorum non esse Sacramentum, sed Sacramentalia. Referuntur plures casus, in quibus ob improvisa acciden-

Index Argumentorum de Sacram. Extremæ Unct.

cidentia danda est Extrema Unctio, nempe in fluxu sanguinis è naribus, in puerperio, morfu viperæ, deliquio, timore apoplexia. Docetur, quando eadem sit ministranda Ebriosis, Phthificis, Hydropicis, pestiferatis, ac ignibus? Tandem notantur duo Casus, in quibus etiam Rei damnati ad mortem Oleo Sancto possunt liniari. pag. 160

DECISIO LXXX.

ARGUMENTUM.

Ostenditur, quod infirmus priusquam ungetur Oleo Sancto debet Sacramentaliter confiteri peccata sua, discutitur utilis Quæstio, Quid agendum à Parocho, si infirmus sensibus sit destitutus? vel in amentiam prolapsus, itaut non possit confiteri? Refertur duplex stultitia. Una spiritualis, & meritoria, quam Servi Dei affectarunt, inter quos B. Simon Salo, B. Jacoponus, & S. Philippus Nerius: altera naturalis, & miserissima, cujus septemdecim species digna scitu numerantur. Tandem resolvitur, Extremam Unctionem esse dandam infirmis amentibus, qui antea habuerunt usum rationis; non etiam stultis à nativitate, nisi sub conditione, Si aliquo modo deliquisti. 164

DECISIO LXXXI.

ARGUMENTUM.

Disputatur, quomodo contingat infirmos peccare, vel ex nimia negligentia, vel ex magna devotione erga Oleum Sanctum? Duo contraria Quæstia examinantur. Unum, an extet Præceptum obligans sub mortali recipere Extremam Unctionem in periculosa infirmitate? Alterum, an sit licitum in eadem infirmitate pluries reiterare ipsam Unctionem Extremam? Primum Quæsitum resolvitur negativè, tribus casibus exceptis. Secundum, perpenso prius Antiquorum usu, quatuor conclusionibus declaratur. pag. 169

DECISIO LXXXII.

ARGUMENTUM.

Effectus quinque, quos operatur Extrema Unctio, declarat præsens Decisio. Hi sunt gratiæ augmentum, & aliquando gratia prima. Venialium remissio quo ad culpam, & quo ad partem poenæ. Deletio reliquiarum peccatorum. Levamen conscientiæ. Robur contra tentationes Dæmonis: & sanitas corporis, si expedit animæ salutem. Innuuntur tres Theologicae Quæstiones de præcellentia doctorum effectuum. De tempore, quo producuntur; & de eorum influxu post sublatum obicem, cum quo fuerat collatum Sacramentum. 173

DE

DE SACRAMENTIS IN GENERE.

DECISIO I. ARGUMENTUM.

Referuntur variae significationes hujus vocis Sacramenti. Item diversæ definitiones, ac divisiones. Sacramenta constare Materia, Forma, ac Intentione demonstratur.

SUMMARIUM.

- 1 Vocis Sacramenti significationes variae.
- 2 Signa rei Sacrae, quæ non sunt Sacramenta.
- 3 Sacramenti definitiones variae.
- 4 Signorum genera tria.
- 5 Differentia inter Sacramenta legis novæ, & veteris.
- 6 Sacramenta quot sint?
- 7 Sacramentorum divisio multiplex.
- 8 Sacramenta ex quibus consistunt?

AD majorem hujus materiæ Sacramentorum in genere intelligentiam prænotare oportet sequentes hujus nominis Sacramenti significationes. Itaque sciendum, Sacramentum significare 1. Secretum humanum. Tob. 12. Sacramentum Regis abscondere bonum est, & Apoc. 17. Dicam tibi Sacramentum mulieris, idest Secretum. 2. Jusjurandum. Baruch. 5. Semel pejeratus, nec testis sit, nec accedat ad Sacramentum, idest ad jurandum. 3. Mysteria divina intellectui humano abscondita, puta Sacramentum Trinitatis, seu Incarnationis Dei. Matth. 13. Vobis datum est nosse mysteria Regni Dei, nempe Sacramenta, arcana, & res latentes. 4. Pignus à litigantibus in loco Sacro depositum. Ita Varro lib. 4. de ling. lat. Gonzal. in c. Omnes dies, de Feriis num. 12. ubi plures DD. allegat. 5. Tandem innuere Rem Sacram pertinentem ad Delictum, vel ad animæ sanctitatem, cujus signum est Sacramentum; advertendo tamen, quod non omne signum rei Sacrae est Sacramentum, nam Manna signum erat Eucharistiæ; aqua educta per Moysen à silice significabat gratiam dandam per Christum; linguae igneæ, super capita Apostolorum in die Pentecostes apparentes, innuebant gratiam Confirmationis, & dona linguarum, & omnes aliæ figuræ veteris testamenti, vel etiam legis naturæ significabant omnia Sacra peragenda in lege gratiæ, & tamen Sacramenta non sunt, ut subtiliter explicat Eminentiss. Cardin. de Lauræa in 4. lib. Sentent. tom. 1. De Sacramentis in genere disp. 1. art. 1. ubi De Sacramentis in genere.

contra Lutherum, Zuinglium, Melanctonem, & cæteros hæreticos Sacramentarios firmat, Sacramenti nomen importare signum rei sacrae latentis, non autem ipsam rem latentem.

His præmissis, variae definitiones Sacramenti à DD. referuntur. Prima: Sacramentum est signum rei sacrae. Mag. Sent. in 4. dist. 1. Sed hæc est potius Ety-mologia, quam definitio, quia non convertitur cum definito; non enim omne signum rei Sacrae est Sacramentum, ut supra notatum est. Secunda: Sacramentum est invisibilis gratiæ visibilis forma. Hugo Victor. lib. 1. de Sacram. p. 9. Valquez. cap. 4. num. 26. Sed neque hæc subsistit, nam ly Visibilis non est commune omni Sacramento; verba enim in omni Sacramento requisita non videntur, & tamen essentialiter requiruntur. Tertia: Sacramentum est sacra, ac sensibilis cæremonia, homines aliquo modo sanctificans; & veram animæ sanctitatem ex institutione significans. Suarez in 3. p. q. 60. art. 3. Sed hæc redarguitur; nam dari possunt plura vera Sacramenta, quæ tamen hominem non sanctificant, ut de contrahente Matrimonium cum obice, vel de suscipientibus alia Sacramenta in peccato. Quarta: Sacramentum est cæremonia sensibilis, quæ suo usu sanctificando subiectum, significat gratiam internam, cujus est causa. Card. de Lugo de Sacram. disp. 1. sect. 2. num. 23. Sed impugnatur, eò quia Eucharistiæ sumptio est cæremonia sensibilis, quæ suo usu sanctificando subiectum significat gratiam internam; & tamen Sacramentum non est ipsa sumptio, siquidem Eucharistia est Sacramentum absque sumptione. Uterius allata definitio convenit Martyrio, quod ex opere operato gratiam confert ex multorum sententia; & tamen Sacramentum non est. Eminen. Card. de Lauræa d. tom. 1. de Sacram. in genere disp. 1. art. 4. num. 55. Quinta: Sacramentum est signum sensibile, gratiam Dei, vel effectum ejus gratuitum efficaciter significans, ex institutione divina, ordinatum ad salutem hominis viatoris. Scotus in 4. dist. 1. q. 2. M. Hæc videtur perfecta definitio, continens genus, & differentias, quibus Sacramenta novæ legis demonstrantur, & ab aliis tum naturæ, tum veteris legis Sacramentis, cæterisve cæremoniis sacris distinguuntur, ut plene comprobatur Emin. Card. de Lauræa d. disp. 1. art. 4. à num. 59. Et cum ferè quilibet Doctor suam propriam allet definitionem, cæteris omisissis, non est omittenda illa Card. Toleti lib. 2. cap. 15. num. 1. videlicet, Sacramentum est signum sensibile spirituales animæ sanctificationis, ad cultum veri Dei, à Christo Domino institutum. In qua definitione Signum est genus; A tria